



Piše: Igor Isailović

# Novi svetski poredak

*I dok smo svi slušali i čitali prognoze ekonomskih i finansijskih stručnjaka da nas posle decenije rasta očekuje nova ekonomska kriza, Svet je zadesila pandemija virusa korona, koja je prouzrokovala najveći pad ekonomije sveta ikada zabeležen. Svet danas vodi borbu za život svojih građana i niko se ne usuđuje da daje ekonomske analize, a posebno ne ekonomske prognoze svetske privrede.*

**S**vaka razvijena zemlja, pa i naša, izašla je sa paketom ekonomskih mera kako bi delimično sanirale posledice pandemije. Svet je danas u policijskom času, privreda je stala, zaposleni i poslodavci po prvi put su ujedinjeni u strahu i grču za svoju egzistenciju. Svako dana, svi smo pred ogromnim izazovom da li biti predusretljiv, empatičan, solidaran, egoističan, sebičan, gramziv, hrabar, uplašen, optimista, pesimista. Stresne situacije, veliki događaji do sada su postavljali temelje za nova pravila, nove navike, te pravile jasnu distinkciju između dobrih ljudi i dobrih osobina i loših ljudi i loših osobina. Zašto bi sada bilo drugačije? Štaviše, već smo svedoci da ova pandemija jasno trasira put novom poretku koji će se odnositi na ceo svet, pa sada više nego prvobitno to s pravom možemo nazvati Novim svetskim poretkom.

Život svakog od nas poslednjih deceniju ili dve se, sa razvojem IT tehnologija, toliko ubrzao da smo postali veoma površni, gramzivi, neempatični, digresivni, nezahvalni, neorganizovani, nedisciplinovani, nesolidarni... Pandemija novog virusa jeste svakako pošast koja je pogodila čovečanstvo, ali nas je ujedno i naučila da je sve tako relativno, da smo jako ranjivi, da je porodica osnova društva, da se „na mucu poznaju junaci“, da rešenje ovog problema po prvi put ikada zavisi od svakog pojedinca zajednice.

Pandemija, kao događaj koji će drastično uticati na naše živote, postaviće osnove novog svetskog poretka koji će se zasnivati na sledećim temeljima:

## 1. Konzervativno planiranje poslovanja

Pandemija je dokazala da nismo imali dugoročne planove niti planove za krizne situacije, već je većina nas živela ovaj život i planirala svoje poslovanje samo za tekući mesec. Problemi i vapaji privrednika za dr-

žavnu intervenciju započeli su prve nedelje od kada je proglašeno vanredno stanje. Svim je prirodno da niko ne može da opstane ukoliko se ovako stanje potraje godinu dana ali je prirodno da su postojali određeni fondovi da se kriza bez ikakvih prihoda pobeđi bar za tri meseca. Pandemija će verovatno promeniti navike privrednika tako da planiraju određene fondove koji će poslužiti za ove krizne situacije.

## 2. Ključ uspeha u svakom problemu jeste solidarnost, empatija, dobar plan i disciplina

Apokaliptične scene opšteg grabeža robe iz marketa robe široke potrošnje u pojedinim, inače najrazvijenijim zemljama sveta, zaobišle su našu zemlju i čini mi se da smo kao društvo položili jedan veoma veliki test iz opšte ljudske solidarnosti, šta god ko mislio o nama.

Brzo formiranje kriznih štabova, organizacija nabavke deficitarne opreme i robe, blagovremeno i svakodnevno informisanje javnosti o svim bitnim informacijama i merama, savetovanje sa onima koji su krizu pobedili, efikasno formiranje većih prihvatnih centara, raspodela pomoći i brzo mobilisanje volontera bilo je nešto što će uz disciplinu da bude odlučujuće za pobjedu nad pandemijom.

Disciplina i efikasnost pravosudnog sistema jesu i biće najbitniji preduslov da se pobjedi ova pošast budući da je socijalno distanciranje veoma bitan detalj kako bi nestao virus koji se lako prenosi.

**Očekujem da će solidarnost, plan i disciplina da postanu manir i dobar pandan u budućem kreiranju kako života, tako i privrede Srbije. Najave vlasti da se set ekonomskih mera odnosi na doba dok traje kriza te da su projektovane i mere za period posle krize, uliva veliki optimizam građanima i privredi. Kupovina korporativnih obveznica od stra-**

**ne države jeste jak signal privredi da planira rast i razvojne projekte odmah nakon krize.**

## 3. Efikasno trošenje vremena

Krizna situacija i opšta preporuka da se socijalno distanciramo nas je naterala da razmišljamo o stvarima o kojima do sada nismo razmišljali. Naime, bespotrebni sastanci i manir da se svaki sastanak mora lično obaviti sada je dokazan kao loš manir jer se većina poslova i razgovora može obaviti i elektronski tj. elektronskom vezom (konferencijski pozivi). Verujem da ćemo tokom dana izolacije steći rutinu da sve što možemo obaviti elektronski više ne obavljamo lično i tako gubimo vreme na preduge i beskorisne sastanke.

Većinu stvari je moguće izvršiti i iz kuće pa je ovo prilika da svoj život organizujemo tako da budemo najefikasniji u svakom smislu te reči.

## 4. Pažljivo planiranje posla

Dok je pandemija za određene branše bila pogubna, za druge je bila uslov za ekstra profit. Neke delatnosti nisu osetile krizu u nenom najjačem obliku kako je prošla ugostiteljska delatnost i turizam.

Verujem da će privrednici i budući privrednici ovo vreme dobro pamtit i da će ovi podaci biti veoma bitni u budućnosti prilikom odabira posla, profesije i planiranja poslovanja.

## 5. Kriza čisti tržište

Kao i svaka druga kriza i ovo krizno doba će postaviti temelje za zdrav život, zdravo poslovanje jer ova kriza će sa sobom odneti sve slabe karike i nažalost brojne živote. „Najjači samo ostaju, nikad se ne predaju“, ako smo ikad zaboravili reči ove kultne pesme naše grupe Generacija 5, sigurno će nam one biti veliki podsetnik u budućnosti. ▢

Igor Isailović, advokat